

TEBLİĞ

Sermaye Piyasası Kurulundan:

**ARACI KURUMLAR, PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİ VE KRİPTO VARLIK
HİZMET SAĞLAYICILAR TARAFINDAN KULLANILACAK UZAKTAN
KİMLİK TESPİTİ YÖNTEMLERİNE VE ELEKTRONİK ORTAMDA
SÖZLEŞME İLİŞKİSİNİN KURULMASINA İLİŞKİN
TEBLİĞ (III-42.1)'DE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR TEBLİĞ (III-42.1.b)**

MADDE 1- 8/2/2022 tarihli ve 31744 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Aracı Kurumlar, Portföy Yönetim Şirketleri ve Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcılar Tarafından Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Tebliğ (III-42.1)'in 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkra aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“g) Kişi: Uzaktan kimlik tespiti yapılacak gerçek kişiyi, gerçek kişi taciri veya tüzel kişiyi temsile yetkili gerçek kişiyi ya da gerçek kişileri,”

“m) Gerçek faydalanıcı: 10/12/2007 tarihli ve 2007/13012 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelikte tanımlanan gerçek faydalanıcıyı,

n) Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS): 19/12/2012 tarihli ve 2012/4093 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ticaret Sicili Yönetmeliğinde tanımlanan Merkezi Sicil Kayıt Sistemini,

o) Ticaret Sicili Gazetesi: Ticaret Sicili Yönetmeliğinde tanımlanan Türkiye Ticaret Sicili Gazetesini,

ö) Tüzel kişi: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda düzenlenen ticaret siciline kayıtlı ticaret şirketlerini,”

MADDE 2- Aynı Tebliğe 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Türk uyruklu olmayan gerçek kişilerin uzaktan kimlik tespiti

MADDE 8/A- (1) Aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri ve kripto varlık hizmet sağlayıcılar, sürekli iş ilişkisinin tesis edildiği tarihte Türk uyruklu olmayan gerçek kişilerin kimlik tespitini aşağıdaki esaslar dâhilinde, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının (ICAO) 9303 sayılı standardına uygun, yakın alan iletişimi özelliği olan pasaport kullanmak suretiyle uzaktan kimlik tespiti yoluyla yapabilirler:

a) Bu madde kapsamında sadece yakın alan iletişimi kullanılarak, pasaportun yongasında yer alan kimlik bilgilerinin pasaport üzerinde yer alan bilgilerle eşleştiği doğrulanır. Bu doğrulamanın, herhangi bir nedenle yakın alan iletişimi kullanılarak yapılamaması halinde uzaktan kimlik tespiti yoluyla iş ilişkisi tesis edilemez.

b) 8 inci maddenin beş ila yedinci fıkralarında kimlik belgesi için öngörülen uygulamalar (Kimlik Paylaşım Sisteminden doğrulama zorunluluğu hariç olmak üzere), pasaport belgesi hakkında da uygulanır. Ayrıca uzaktan kimlik tespitinde kullanılan pasaportun Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının (ICAO) 9303 sayılı standardına uygunluğu yönünden kontrolü de dahil olmak üzere gerekli işlemler yapılır.

c) Bu madde kapsamında yapılacak uzaktan kimlik tespitinde kişinin adres bilgisinin alınması ve yerleşim yeri belgesi, ilgili adına düzenlenmiş elektrik, su, doğalgaz gibi adres temelli abonelik gerektiren bir hizmete ilişkin olan ve işlem tarihinden önceki üç ay içinde düzenlenmiş fatura, herhangi bir kamu kurumu tarafından verilen belge veya ilgili ülkenin kamuya açık veri tabanları üzerinden risk bazlı yaklaşım çerçevesinde en geç üç ay içerisinde doğrulanması zorunludur. Adres teyidi yapılmadan para ve kripto varlık transferi ile sermaye piyasası araçlarının virmanı yapılamaz.

ç) Müşterinin işlem yaptığı elektronik ortamdan elde edilen teknik veriler (IP/port bilgisi, cihaz kimliği, coğrafi konum, tarayıcı bilgileri ve benzeri) ile pasaporttaki bilgiler risk temelli yaklaşım çerçevesinde değerlendirilir. Yapılan değerlendirme neticesinde şüpheli bir durumun saptanması halinde, uzaktan kimlik tespiti süreci sonlandırılır.

d) Bu madde kapsamında uzaktan kimlik tespiti, 6 ncı maddedeki hükümlere ilaveten, pasaportla uzaktan kimlik tespiti konusunda özel olarak eğitim verilmiş personel tarafından görüntülü görüşme yoluyla gerçekleştirilir. Ancak bu zorunluluk, bu madde kapsamında yapılacak uzaktan kimlik tespit sürecinde, canlılık testi veya fotoğraf karşılaştırma amacıyla 14/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan şartları sağlayan yapay zeka temelli uygulamaların kullanılmasına engel teşkil etmez.

e) Görüntülü görüşme sürecinde kişiyi ve kişi tarafından sunulan pasaport üzerindeki bilgileri gösteren görüntüler alınır.

(2) Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerin uzaktan kimlik tespitinde, tüzel kişiliği temsile yetkili Türk uyruklu olmayan gerçek kişinin kimlik tespiti; Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasında temsile yetkili kişiler için aranan bilgilerin alınması kaydıyla, birinci fıkrada belirtilen esaslara göre yapılabilir. Bu kapsamda, 9/A maddesinin altıncı fıkrası uyarınca gerekli tedbirler alınır.

(3) Pasaport kullanılarak uzaktan kimlik tespiti yapılan gerçek kişiler yüksek risk grubunda izlenir. Bu şekilde edinilen müşteriler hakkında 7 nci maddenin sekizinci fıkrası ile Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin 26/A maddesi dikkate alınır. Müşteri profiline ve iş ilişkisi tesisindeki amaca uygun olmayan işlemlerin tespiti halinde müşteri hakkında gerekli tedbirler alınır.

(4) Pasaport kullanılarak uzaktan kimlik tespiti yapılan kişinin hesabına sadece yurt dışındaki bir bankada kendi adına açılmış hesabından para transferi gerçekleştirilebilir. Açılan bu hesaptan para çıkışının da sadece söz konusu kişinin kendi banka hesabına yapılabilmesi sağlanır. Bu hesaplara ilişkin para transferleri yalnızca SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) sistemi aracılığı ile yapılır. Para transferi için söz konusu sistem üzerinden üretilen mesajlardaki ayırt edici bilgilerle hesabın açılması için uzaktan kimlik tespiti kapsamında müşteriden edinilen bilgilerin uyduğu kontrol edilir. Söz konusu transfer ve kontrol işlemleri, müşteri hesabında başka herhangi bir işlem gerçekleştirilmeden önce tamamlanır.

(5) Pasaport kullanılarak uzaktan kimlik tespiti yapılması hâlinde, bu maddede belirtilen hususlara ek olarak, bu Tebliğde öngörülen diğer kontrol ve tedbirler ile Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No: 19)'nin 4/C maddesi hükümlerinden bu maddeye aykırı olmayanlar uygulanır.

(6) Uzaktan kimlik tespiti yöntemiyle müşteri kabul edilen kişilere ilişkin bilgiler ile bu kişilerin portföy büyüklükleri ve yatırım tutarları takvim yılı esas alınarak her üç aylık dönemin son ayında Mali Suçları Araştırma Kuruluna bildirilir.”

MADDE 3- Aynı Tebliğ 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Tüzel kişinin uzaktan kimlik tespiti ve temsil yetkisinin doğrulanmasına ilişkin esaslar

MADDE 9/A- (1) Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerin uzaktan kimlik tespitinde, Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No: 19)'nin 4/B maddesinde yer alan ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerin uzaktan kimlik tespitine ilişkin hükümleri uygulanır.

(2) Tüzel kişi temsilcisinin kimliğinin tespit edilmesini teminen; kişinin bu Tebliğ uyarınca kimlik tespiti yapılır ve tüzel kişiyi temsile yetkili olduğu doğrulanır. Tüzel kişiyi müştereken temsile yetkili birden fazla kişinin bulunması durumunda bu kişilerin kimlik tespitinin aynı oturumda veya farklı zamanlarda yapılması mümkündür.

(3) Kişinin temsil yetkisi, kişiden alınan bilgilerin MERSİS ve/veya Ticaret Sicili Gazetesinden edinilen güncel bilgiler ile eşleştirilmesi suretiyle doğrulanır.

(4) Aracı kurum, portföy yönetim şirketi veya kripto varlık hizmet sağlayıcı tarafından ihtiyaç duyulması halinde personel, kişi tarafından sunulan ve kişinin tüzel kişiyi temsile yetkili olduğunu gösteren imza sirkülerinin bir örneğini imza sirkülerinin üzerindeki bilgileri gösteren fotoğraf ve/veya ekran görüntüleri oluşturmak suretiyle alır. Personel, imza sirkülerinden aldığı imza örneğini, kişinin kimlik belgesinde ve/veya MERSİS'te bulunan imza örneği ile karşılaştırır. Ayrıca, imza sirkülerinin noter onaylı olup olmadığını ve doğruluğunu üzerindeki tarih ve yevmiye numarasını kullanmak suretiyle teyit eder.

(5) Tüzel kişiye ilişkin temsile yetkili kişiden alınan bilgilerin, MERSİS, Ticaret Sicili Gazetesi ve Gelir İdaresi Başkanlığının veri tabanından sorgulama yapılmak suretiyle alınan güncel bilgiler ile eşleştiği teyit edilir.

(6) Tüzel kişinin temsilcisinin kimlik tespiti sürecinde; tüzel kişinin gerçek faydalanıcısının ortaya çıkarılması için gerekli tedbirler alınır. Gerçek faydalanıcısının belirlenememesi, sunulan bilgiler arasında uyumsuzluk bulunması veya şüpheli bir durumun tespit edilmesi hâlinde uzaktan kimlik tespiti süreci sonlandırılır.

(7) Tüzel kişiyi temsile yetkili kişinin aynı aracı kurum, portföy yönetim şirketi veya kripto varlık hizmet sağlayıcı nezdinde halihazırda hesabının bulunuyor olması halinde, temsilcisi olduğu tüzel kişiye ilişkin sürekli iş ilişkisi tesis etmeye yönelik talebini, kullanıma açık olan internet şubesi veya mobil uygulama üzerinden yapabilir. Bu durumda tüzel kişinin kimlik tespitine ilişkin süreç, söz konusu uygulamalar üzerinden oturum açılması suretiyle kişinin kimliğinin doğrulanması sonrasında kesintisiz şekilde devam eder.”

MADDE 4- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Tebliğ hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.